

megh. 1895 máj. 21-én, Bécsben. Jogot végzett és államhivatalnoknak indult, de csakhamar komponálni kezdett és karmester lett előbb a Josephstädter Theaterben, majd a Theater an der Wienben, végül pedig a Karltheaterben. Kvartettekét, uvertüröket, dalokat és szimfoniákat írt, de mindenképp jelentős volt mint zeneszerző, amennyiben nem tisztán követte Strauss János nyomdokait, hanem inkább Offenbach bécsi utódjának tekintették. Első nagy sikere. „A szép Galathea” volt, amelyet 1865-ben mutattak be, példátlan diadallal, azután írta a „Fatinitza”-t, (L. o.) 1867-ben a „Boccaccio”-t (1869), „A párizsi nő” c. operettjét halála után mutatták be, ez Henri Beque híres vígjátékának átdolgozása. Egyéb operettje: „Pajkos diákok” (L. o.), „Könnyű lovasság” (1866), „Tíz leány és egy férj sem”, — „Nőnevelde”, „Apajune”, (1881 márc. 4. Népszínház), „Donna Juanita”, (u. o. 1880.) „Gascognei nemes”, (1883 jun. 9. Budai Szinkör.) „A modell”, szöv. írta: Leon Viktor és Held Lajos. Ford. Ruttkay György. Bem. 1901 febr. 1. Népszínház. Ugyanitt utolsó műve: „Az Afrikautazó”.

Surányi Andor, színész, sz. 1900 ápr. 19-én, Tótvároson. (Komárom m.) Színész lett: 1920-ban.

Surányi Miklós, író, sz. 1882 febr. 16-án, Felsőmindszenten, Baranya m. Középiskoláit és jogi tanulmányait Pécsen végezte, majd Budapesten hírlapíró lett. 1922-ben a Kisfaludy Társaság tagjává választotta. Színműve: „A halhatatlan ember”, szmü 3 felv. Bem. 1925. febr. 7. Nemzeti Színház. Színműfordítása: „Külváros”, („Peripherie”), dr. 3 felv. 12 képb. Irta: F. Langer. Bem. 1927 nov. 11. Magyar Színházban, Róbert Jenő berlini színigazgató rendezésével.

Suszter-basszus. A hamisul, helyesebben mondva, rosszul kontrázó hang neve. (V. ö. Csizmadia basszus.)

Súlyedő (Sülyesztő). A színházakban a színpad alatt azon gépezet, amelynek segítségével a színpadon személyeknek

vagy tárgyaknak a földből való megjelenését vagy hirtelen való eltüntetését lehet elérni. Valamikor csak egyes szereplők hirtelen eltüntetésére használták. A sülyesztő akkor nem volt más, mint egy ellensúlyokkal ellátott, kötél segítségével föl és lehúzható, függőleges irányú kocsi. A huszadik század elején azután az európai színpadokon a sülyesztőket egyszersmind a színpad talapzatának sík formája megbontására használták, amikor is a színpad alapját egész hosszában lépcsőzetesen, vagy egy tömbben föl és le tudták emelni, illetve sülyeszteni. Így keletkeztek az ugynevezett „uccák” a színpadon. Az Operaház színpadát 3 méter magasságig, és 2.20 méter mélységig lehet megváltoztatni. (V. ö. Forgósülyedő.)

Sümegei Ödön, színész, sz. 1882 jul. 7-én, Aradon. A szegedi piarista gimnáziumban érettségizett, majd próbaéneklés után Porzolt Kálmán, a budapesti Népszínházhoz szerződött, közben elvégzi Rákosi Szidi színésziskoláját. Színpadra lépett a Népszínházban, Moldován Gergely dr.: „Flórika szerelme” c. népszínművében. Állomása: 1903-4. Komjáthy Jánosnál, Kassán. 1904-5. Somogyi Károlynál, Nagyváradon, 1905-10. Makó Lajosnál és Almássy Endrénél, Szegeden, 1910-11. Palágyi Lajosnál, Miskolcon, 1911-12. Heves Bélánál, Szatmáron, 1913-6. Almássy Endrénél, Szegeden, 1916-24. Janovics Jenőnél, Kolozsvárott; 1924-26 magyar színigazgató Erdélyben. 1923-tól mint színész a szegedi színház tagja. Szerepei: Rip van Winkle, Henri marquis (Cornevillei harangok), Casanova, Beppo (Aranyvirág), Daniló (Víg özvegy), Luxemburg grófja, Nagyherceg (Szibill), Tom Migles (Leányvásár), Schober báró (Három a kislány) stb. Irodalmilag is működik. Színpadi művei: „Délibáb”, operett 3 felv. zeneszerz. Kun Richárd, bem. Szegeden, 1911. „Mindnyájunknak el kell menni”, alkalmi szmü. Társsz.: Ferenczi Frigyes. Bem. Szegeden, 1914.

Sümegei színészet. Sümege (Somogy m.) már 1827 márc. 4-én találunk színészeket, Balogh István társulatát;